

Azərbaycan Respublikası Maliyyə
Nazirliyinin
2007-ci il 23 iyul tarixli İ-73/1
nömrəli əmri ilə təsdiq edilmişdir

**“EHTİYATLAR ÜZRƏ” KOMMERSİYA
TƏŞKİLATLARI ÜÇÜN 8 №-li MİLLİ
MÜHASİBAT UÇOTU STANDARTI**

**Bakı şəhəri
2007-ci il**

MÜNDƏRİCAT

ÜMUMİ MÜDDƏALAR	3
STANDARTIN TƏTBİQİ SAHƏSİ.....	3
ƏSAS ANLAYIŞLAR.....	4
XİDMƏT SAHƏSİNƏ AİD MÜƏSSİSƏLƏRDƏ EHTİYATLARIN İLKİN DƏYƏRİ.....	5
XƏRC KİMİ TANINMA	7
MƏLUMATIN AÇIQLANMASI.....	7
QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ	8
Əlavə 1 – “Ehtiyatlar” adlı 2 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı ilə müqayisə.....	9

“EHTİYATLAR ÜZRƏ” KOMMERSİYA TƏŞKİLATLARI ÜÇÜN 8 № li MİLLİ MÜHASİBAT UÇOTU STANDARTI

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Standartın təyinatı

1. Bu Standart “Mühasibat Uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq hazırlanmış və “Ehtiyatlar” adlı 2 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartına əsaslanmışdır.

Məqsəd

2. Bu Standartın məqsədi ehtiyatların uçot qaydalarının müəyyən edilməsindən ibarətdir. Ehtiyatların uçotunda əsas məsələ, onlara çəkilən məsrəflərin aktiv kimi tanınmalı olan və gələcək dövrlərdə onların satışınadək aktiv kimi saxlanılan dəyərinin müəyyən edilməsidir.
3. Bu Standart ehtiyatlara çəkilən məsrəflərin mümkün xalis satış dəyərinə qədər azaldılması hallarını müəyyənləşdirir.
4. Hazırkı Standartda ehtiyatların ilkin dəyərinin müəyyənləşdirilməsi üçün istifadə edilən hesablama üsullarına dair göstərişlər təqdim olunur.

STANDARTIN TƏTBİQİ SAHƏSİ

5. Bu Standart, Uçot Qaydaları nəzərə alınmaqla, maliyyə hesabatlarını Azərbaycan Respublikasının “Mühasibat uçotu haqqında” Qanununun 10-cu maddəsinə uyğun olaraq hazırlayan bütün kommersiya təşkilatları tərəfindən tətbiq edilməlidir.
6. Mühasibat uçotunu tənzimləyən qüvvədə olan normativ-hüquqi aktlar ilə bu Milli Mühasibat Uçotu Standartı arasında ziddiyyət yarandığı halda, Kommersiya Təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartı tətbiq edilir.
7. Bu Standart, aşağıdakılardan başqa bütün növ ehtiyatlara tətbiq edilir:
  - (a) tikinti müqavilələrindən, habelə onlarla birbaşa bağlı xidmət müqavilələrindən irəli gələn bitirilməmiş işlər (bax. “Tikinti müqavilələri üzrə” 16 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı);
  - (b) maliyyə alətləri; və
  - (c) kənd təsərrüfatı fəaliyyətinə və kənd təsərrüfatı məhsullarının yığılmasına aid bioloji aktivlər.
8. Bu Standart aşağıdakılar tərəfindən saxlanılan ehtiyatların qiymətləndirilməsinə tətbiq edilmir:
  - (a) müvafiq sahələrdə qəbul edilmiş uçot təcrübəsinə uyğun olan mümkün xalis satış dəyəri ilə hesablanan kənd təsərrüfatı və meşə məmulatlarının, yığılmış kənd təsərrüfatı məhsullarının, təbii sərvətlər və təbii sərvətlərdən hazırlanmış məhsulların istehsalçıları. Belə aktivlər mümkün xalis satış dəyəri ilə qiymətləndirildikdə, həmin məbləğdə dəyişikliklər onların baş verdiyi dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınırlar.
  - (b) satış məsrəfləri çıxılmaqla, ehtiyatlarını ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirən istehlak məhsulları üzrə broker-dilerlər. Belə ehtiyatlar, satış üzrə məsrəflər çıxılmaqla, ədalətli dəyərle qiymətləndirildikdə, satış üzrə məsrəflər çıxıldıqdan

sonra ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər onların baş verdiyi dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınırlar.

ƏSAS ANLAYIŞLAR

9. Bu standartda istifadə edilmiş əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

Ehtiyatlara aşağıdakı aktivlər aiddir:

- (a) müəssisənin adi fəaliyyəti zamanı satış məqsədilə saxlanılan;
- (b) satış üçün istehsal prosesində hazırlanmaqda olan; və ya
- (c) istehsal və ya xidmlərin göstərilməsi prosesində sərf edilən xammal və materiallar formasında çıxış edən.

Mümkün xalis satış dəyəri – adi fəaliyyət zamanı nəzərdə tutulmuş satış qiymətindən işin tamamlanmasına çəkilməsi ehtimal edilən xərclər və satışın həyata keçirilməsi üçün ehtimal edilən xərclər çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Ədalətli dəyər - müstəqil, yaxşı məlumatlandırılmış tərəflər arasında aktivlərin mübadilə edilə biləcəyi və ya öhdəliyin yerinə yetirilə biləcəyi məbləğdir.

Marja – hər hansı gəlir göstəricisi ilə hər hansı xərclər göstəricisi arasında olan fərkdir, məsələn, satış məbləği ilə birbaşa məsrəflərin arasındakı fərq və yaxud satış məbləği ilə satışın maya dəyəri arasındakı fərq və i.a.

Ehtiyatların qiymətləndirilməsi

10. Ehtiyatlar mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə qiymətləndirilməlidir: ilkin dəyər və ya mümkün xalis satış dəyəri.

Ehtiyatların ilkin dəyəri

11. Ehtiyatların ilkin dəyərinə onların əldə edilməsi, istehsalı və ya emalı və hazırkı vəziyyətə və yerləşdiyi əraziyə gətirilməsinə çəkilən digər məsrəflər daxil edilməlidir.

Ehtiyatların əldə edilməsinə çəkilən məsrəflər

12. Ehtiyatların əldə edilməsi üzrə məsrəflərə alış qiyməti, idxal rüsumları və digər vergilər (vergi orqanları tərəfindən müəssisəyə sonradan əvəzləşdirilən vergilər istisna olmaqla), daşınma, boşaldılma, və hazır məhsulların, xammal-materialların və xidmətlərin əldə edilməsi ilə birbaşa bağlı olan digər məsrəflər daxildir. Ehtiyatların əldə edilməsinə çəkilən məsrəflərin müəyyən edilməsində ticarət endirimləri və digər oxşar güzəştlər hesaba alınmalı deyil.

Emal məsrəfləri

13. Ehtiyatların emal edilməsi məsrəflərinə məhsul vahidləri ilə birbaşa bağlı olan məsrəflər daxildir. Əlavə olaraq, hazır məhsulun əldə edilməsi üçün xammalın emalı zamanı yaranan daimi və dəyişən istehsal qaimə xərclərinin müntəzəm şəkildə bölüşdürülməsi də emal məsrəflərinə aiddir.

14. İstehsal qaimə məsrəflərinin emal məsrəfləri üzrə bölüşdürülməsi müəssisənin normal iş şəraitində mövcud olan istehsal gücünə əsasən həyata keçirilir. Normal istehsal gücü – planlı texniki qulluğun göstərilməsi nəticəsində istehsal gücü üzrə itkilər nəzərə alınmaqla, normal fəaliyyət zamanı bir neçə dövr və ya iş mövsümü üzrə orta göstəricilər əsasında hesablanaraq əldə edilməsi gözlənilən istehsal həcmidir. Müəssisənin faktiki istehsal dərəcəsi, onun normal istehsal gücünə təxminən uyğun olduğu halda istifadə

edilə bilər. Məhsulun hər bir vahidinə aid edilən daimi qaimə məsrəflərin məbləği istehsal dərəcəsinin aşağı olması və ya avadanlığın işsiz dayanması nəticəsində artmır. Bölüşdürülməmiş qaimə məsrəfləri yarandığı dövr üzrə xərc kimi tanınır. İstehsalın son dərəcədə yüksək olduğu dövrlərdə məhsulun hər bir vahidinə aid edilən daimi qaimə məsrəflərin məbləği azalır və beləliklə ehtiyatlar öz ilkin dəyərindən artıq səviyyədə qiymətləndirilmir. Dəyişən istehsal qaimə məsrəfləri hər məhsul vahidinə istehsal obyektlərinin faktiki istismarı əsasında aid edilir.

15. İstehsal prosesi nəticəsində eyni vaxtda bir neçə məhsul istehsal edilə bilər. Hər bir məhsulun emalı üzrə məsrəflər ayrıca müəyyənləşdirilə bilmədikdə, onlar məhsullar arasında rəşional və ardıcıl surətdə bölüşdürülür. İkinci dərəcəli məhsullar, maddi dəyər baxımından təbiətə əhəmiyyətli olmurlar. Belə hallarda, onlar adətən mümkün xalis satış dəyəri ilə qiymətləndirilir və bu məbləğ əsas məhsulun ilkin dəyərindən çıxılır. Nəticədə, əsas məhsulun balans dəyəri onun ilkin dəyərindən əhəmiyyətsiz dərəcədə fərqlənir.

Sair məsrəflər

16. Digər məsrəflər ehtiyatların ilkin dəyərinə yalnız onların hazırki vəziyyətə və əraziyə gətirilməsi zamanı yarandıqda daxil edilir.
17. Aşağıda qeyd olunmuş məsrəflər ehtiyatların ilkin dəyərinə daxil edilməməli və yarandığı dövrdə xərc kimi tanınmalıdır:
  - (a) xammal, əmək haqqı və digər istehsal məsrəfləri üzrə normadan artıq sərf edilən məbləğlər;
  - (b) istehsal prosesində növbəti mərhələyə keçid üçün lazım olan məsrəflər istisna olmaqla, saxlama (anbar) məsrəfləri;
  - (c) ehtiyatların hazırki vəziyyətə və əraziyə gətirilməsi ilə heç bir əlaqəsi olmayan inzibati qaimə xərcləri; və
  - (ç) satış məsrəfləri.
18. Borclarla bağlı məsrəflərin ehtiyatların ilkin dəyərinə daxil edilməsi məsələsi “Borclara aid edilən xərclər üzrə” 13 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı ilə çox nadir hal kimi müəyyən edilir.
19. Müəssisə ehtiyatları təxirə salınmış ödəmə şərti ilə əldə etdikdə və alışı qiyməti ödənilmiş məbləğdən fərqli olduqda, bu fərq maliyyələşdirmə dövrü üzrə faiz xərci kimi tanınır.

XİDMƏT SAHƏSİNƏ AİD MÜƏSSİSƏLƏRDƏ EHTİYATLARIN İLKİN DƏYƏRİ

20. Xidmət sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr sahib olduğu ehtiyatların dəyərini onlara çəkilən məsrəflər əsasında ölçürlər. Bu məsrəflər xidmətin göstərilməsilə birbaşa bağlı olan, əsasən əmək haqqları və personala çəkilən digər məsrəflərdən, o cümlədən işə nəzarət edən rəhbər işçilərə çəkilən və aid edilə bilən qaimə məsrəflərdən ibarətdir. Satış və inzibati heyətin əmək haqqları və onlara aid digər məsrəflər ehtiyatların ilkin dəyərinə daxil edilmir, əksinə yarandığı dövrün xərci kimi tanınır. Xidmət sahəsinə aid müəssisələrdə müəssisə tərəfindən göstərilən xidmətlərin adətən satış qiymətində əks olunan mənfəət marjası və aidiyyəti olmayan qaimə xərcləri ehtiyatların ilkin dəyərinə daxil edilmir.

Bioloji aktivlərdən alınmış kənd təsərrüfatı məhsulunun ilkin dəyəri

21. Müəssisə tərəfindən bioloji aktivlərdən alınmış kənd təsərrüfatı məhsulunun ehtiyatları ilkin tanınma anında gözlənilən satış məsrəfləri çıxılmaqla məhsul yığılı zamanına olan ədalətli dəyəri əsasında qiymətləndirilir. Bu dəyər hazırkı Standartın tətbiqi məqsədi üçün ehtiyatların ilkin dəyəri hesab edilir.

Ehtiyatların ilkin dəyərinin qiymətləndirilməsi metodları

22. Ehtiyatların ilkin dəyərinin qiymətləndirilməsində daha dürüst nəticəyə nail olmaq üçün tətbiq edilməsi məqsədə uyğun sayılan normativ məsrəflər metodu və ya pərakəndə satış qiyməti metodundan istifadə edilə bilər. Normativ məsrəflər metodu xammalın, materialların, sərf edilən əməyin, səmərəliliyin və istehsal gücünün istifadəsinin normativ dərəcələrini nəzərə alır. Onlar mütəmadi olaraq təhlil edilir və lazım gəldikdə, cari şərtlər nəzərə alınmaqla yenidən baxılırlar.

Pərakəndə ticarətdə eyni marjalı çox saylı və tez-tez dəyişən mallardan ibarət olan ehtiyatların qiymətləndirilməsi üçün hər hansı digər metoddan istifadə edilməsi məqsədə uyğun olmadığı üçün pərakəndə satış qiyməti metodundan istifadə edilir. Ehtiyatların ilkin dəyəri satış qiymətinin müvafiq faiz dərəcəsilə ifadə olunmuş ümumi marja dəyərində azaldılması vasitəsilə müəyyənləşdirilir. Tətbiq edilən faiz dərəcəsi ilkin satış qiymətindən aşağı qiymətləndirilmiş ehtiyatların təsirini də özündə əks etdirir. Adətən, pərakəndə ticarətin hər bir bölməsi üçün orta faiz dərəcəsi tətbiq edilir.

Ehtiyatların ilkin dəyərinin hesablanması üsulları

23. Adətən bir-birini əvəz edə bilməyən ayrı-ayrı maddələr üzrə ehtiyatların və xüsusi layihələr üçün istehsal edilmiş və nəzərdə tutulmuş mal və xidmətlərin ilkin dəyəri onlara çəkilmiş fərdi məsrəflərin spesifik identifikasiyası vasitəsilə müəyyənləşdirilməlidir.
24. Məsrəflərin spesifik identifikasiyası konkret məsrəflərin ehtiyatların müəyyən vahidlərinə aid edilməsini nəzərdə tutur. Bu qayda ilə uçotun aparılması xüsusi layihələrə aid edilməsi məqsədilə satın alınan və ya istehsal edilən mallara uyğundur. Lakin, məsrəflərin spesifik identifikasiyası ehtiyatların çoxlu sayda bir-biri ilə əvəzləşdirilə bilən vahidlərinin mövcud olduğu halda məqsədə uyğun sayılır.
25. Hazırkı Standartın 23-cü maddəsində qeyd edilənlərə aid olmayan ehtiyatların ilkin dəyəri "ilk mədaxil – ilk məxaric" (FIFO) və ya çəkili orta dəyər düsturu əsasında hesablanıla bilər. Müəssisə, ehtiyatların ilkin dəyərinin hesablanmasında tətbiq etdiyi eyni düsturu xüsusiyyəti və istifadə edilməsi baxımından eyni olan bütün ehtiyatlara tətbiq etməlidir. Müxtəlif xüsusiyyətlərə malik olan və müəssisə tərəfindən müxtəlif cür istifadə edilən ehtiyatların ilkin dəyərini hesablamaq məqsədilə müxtəlif üsullardan istifadə edilə bilər.

Mümkün xalis satış dəyəri

26. Ehtiyatların ilkin dəyəri hər hansı səbəbdən tam əvəzləşdirilə bilmədikdə, bu dəyər mümkün xalis satış dəyərində silinməlidir. Ehtiyatların dəyərinin öz ilkin dəyərindən mümkün xalis satış dəyərində silinməsi təcrübəsi aktivlərin satışından və ya istifadəsindən əldə edilməsi gözlənilən məbləğdən artıq dəyərlə qiymətləndirilməməsi fikrini əks etdirir.
27. Adətən, ehtiyatlar mümkün xalis satış dəyərində maddəbəməddə silinir. Buna baxmayaraq, bəzi hallarda bir-biri ilə bağlı və ya oxşar olan obyektləri birləşdirmək məqsədə uyğun sayılır. Belə vəziyyət eyni çeşidli və təyinatlı, bir coğrafi ərazidə istehsal edilmiş və satılan, eyni cür istifadə edilən və təcrübədə eyni çeşidli mallardan ayrı qiymətləndirilməsi mümkün olmayan ehtiyatların maddələri ilə baş verə bilər. Ehtiyatların öz təsnifləşdirilməsinə əsasən (məsələn, hazır məhsulun və ya konkret sahəyə və ya coğrafi seqmentə aid bütün malların) silinməsi məqsədə müvafiq hesab edilmir. Xidmət göstərən müəssisələr məsrəflərini fərqli satış qiymətləri təyin ediləcək konkret xidmətlərə görə ayırırlar. Beləliklə, hər bir belə xidmət növü ayrı maddə kimi nəzərə alınır.
28. Mümkün xalis satış dəyərinin qiymətləndirilməsi üçün qiymətləndirilmənin aparıldığı tarixdə satılması ehtimal edilən ehtiyatların dəyərində dair mövcud olan dəlillərdən daha etibarlısına istinad edilir. Bu hesablamalar hesabat dövrünün bitməsindən sonra baş verən hadisələrlə birbaşa bağlı olan qiymətin və ya ilkin dəyərin dəyişməsinə o zaman nəzərə alınmalıdır ki, həmin hadisələr hesabat dövrünün sonunda mövcud olan şəraitləri

təsdiqləsin. Mümkün xalis satış dəyərinin hesablanması zamanı həmçinin ehtiyatın saxlanma məqsədi də nəzərə alınmalıdır.

29. Ehtiyatların istehsalı üçün nəzərdə tutulmuş xammal və digər materiallar, onların təşkil edəcəyi hazır məhsulun ilkin dəyərində, və ya ondan artıq qiymətə satılması ehtimal edildikdə, ilkin dəyərindən aşağı olan heç bir dəyərə qədər silinmir. Lakin, xammalın qiymətinin azalması hazır məhsulun ilkin dəyərinin mümkün xalis satış dəyərindən artıq olduğunu göstərdiyi halda, xammal mümkün xalis satış dəyərində silinir. Belə hallarda, xammal və materialların əvəz edilməsi üzrə məsrəflər onların mümkün xalis satış dəyərinin mövcud ölçülərindən ən doğrusu hesab edilə bilər.
30. Hər növbəti hesabat dövründə mümkün xalis satış dəyərinin yenidən qiymətləndirilməsi aparılmalıdır. Əvvəlki dövrlərdə ehtiyatların ilkin dəyərindən aşağı olan hər hansı dəyərə qədər silinməsi hallarını yaratmış səbəblər artıq mövcud olmadıqda və ya iqtisadi vəziyyətin dəyişməsi səbəbindən mümkün xalis satış dəyərinin artmasına dair açıq-aydın dəlil mövcud olduqda, silinmiş məbləğ ehtiyatların yeni balans dəyərini ilkin dəyərdən və yenidən qiymətləndirilmiş mümkün xalis satış dəyərindən daha az olan dəyərə uyğunlaşdırılmaqla qaytarılır.

XƏRC KİMİ TANINMA

31. Ehtiyatlar satıldıqda, həmin ehtiyatların balans dəyəri onların satışı ilə bağlı müvafiq gəlir tanındığı dövrdə xərc kimi tanınmalıdır. Ehtiyatların balans dəyərinin mümkün xalis satış dəyərində hər hansı azalma məbləği və ehtiyatlar üzrə bütün itkilər bu azalmanın və ya itkinin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınmalıdır. Mümkün xalis satış dəyərinin artması ilə əlaqədar olaraq, ehtiyatların hər hansı silinmiş dəyərinin hər hansı bərpa məbləği ehtiyatların dəyərinin bərpası dövründə xərc kimi tanınmış miqdarın azalması kimi tanınmalıdır.
32. Məsələn, müəssisənin daxili imkanlar hesabına inşa edilmiş torpaq, tikili və avadanlıqların komponenti kimi istifadə edilmiş bəzi ehtiyatlar digər aktivlərin hesabına aid edilə bilər. Bu yolla digər aktivlərə aid edilmiş ehtiyatlar bu aktivin istismar müddəti ərzində xərc kimi tanınır.

MƏLUMATIN AÇIQLANMASI

33. Maliyyə hesabatlarının qeydlərində aşağıdakılar haqqında məlumat açıqlanmalıdır:
  - (a) ilkin dəyərin hesablanması üçün istifadə edilən üsul daxil olmaqla, ehtiyatların qiymətləndirilməsi üçün qəbul edilmiş uçot siyasəti;
  - (b) ehtiyatların ümumi balans dəyəri və müəssisəyə uyğun təsnifləşdirmə maddələri üzrə balans dəyəri;
  - (c) satış üzrə xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyəri ilə uçota alınmış ehtiyatların balans dəyəri;
  - (ç) hesabat dövrü ərzində ehtiyatların xərc kimi tanınmış məbləği;
  - (d) standartın 31-ci maddəsinə uyğun olaraq, hesabat dövrü ərzində ehtiyatların xərc kimi tanınaraq silinmiş məbləği;
  - (e) standartın 31-ci maddəsinə uyğun olaraq, hesabat dövrü ərzində ehtiyatların xərc kimi tanınmış məbləğinin azalması kimi tanınan hər hansı silinmənin hər hansı bərpa edilmiş məbləği;
  - (f) standartın 31-ci maddəsinə uyğun olaraq, ehtiyatların silinməsinin bərpasına gətirib çıxaran hadisələr və ya səbəblər; və
  - (g) öhdəliklər üzrə girov goyulmuş ehtiyatların balans dəyəri.
34. Müəssisə mənfəət və zərər haqqında hesabatın xərclərin xüsusiyyətlərinə görə təsnifatı formasını qəbul etdikdə (bax. "Maliyyə hesabatlarının təqdimatı üzrə" 1 №-li Milli

Mühasibat Uçotu Standartı), xammal, materiallar və əmək haqqlarına aid xərcləri, həmçinin hesabat dövrü ərzində ehtiyatların xalis dəyişməsinin məbləği ilə birlikdə digər əməliyyat xərcləri kimi tanınan məsrəfləri açıqlamalıdır.

QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ

35. Bu Standartın qüvvəyə minmə tarixi Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin müvafiq əmri ilə müəyyən edilir.

Əlavə 1 – “Ehtiyatlar” adlı 2 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı ilə müqayisə

“Ehtiyatlar üzrə” Kommersiya Təşkilatları üçün 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı əsasən “Ehtiyatlar” adlı 2 №-li Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartından (2006-cı ilin redaksiyası) götürülmüşdür. Bu standartlar arasındakı əsas fərqlər aşağıda təqdim edilir:

- 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı ilə 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı arasında əhəmiyyətli fərqlər mövcud deyil
- 1-ci maddə, 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartını “Mühasibat uçotu haqqında” qanun ilə əlaqələndirmək üçün əlavə edilmişdir. 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartında bu cür maddə mövcud deyildir.
- 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartının 5, 6, 7 və 8-ci maddələri, “Mühasibat uçotu haqqında” qanunda göstərilirdiyi kimi, həmin standartı tətbiq etməli olan müəssisələri müəyyən edir. 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartında bu cür maddə mövcud deyildir.
- 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartına bir sıra şərhəddici misallar və təqdimatlar daxildir. Müəyyən edilmiş siyasətə uyğun olaraq, bütün misallar 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartında deyil, Şərhlər sənədində əhatə olunur.
- 8 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartının “Əsas anlayışlar” bölməsində aydınlıq üçün “marja” anlayışı əlavə edilmişdir. 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartında bu cür maddə mövcud deyildir
- 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartında ekvivalent Milli Mühasibat Uçotu Standartlarının olmadığı digər Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartlarına istinad edən maddələr çıxarılmışdır.
- 2 №-li Muhasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartında bir sıra maddələr müəyyən cümlələrin çıxarılması və ya Azərbaycan dilində daha sadə ifadələrin işlədilməsi ilə sadələşdirilmişdir.